

Handläggare
Inger Nilsson

Telefon: 08-508 23 305

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2013-06-13

Generösare bedömning av skälig boendekostnad

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och översänder det som remissyttrande till kommunstyrelsen.

Maria Mannerholm
Stadsdelsdirektör

Ingrid Widebäck
Avdelningschef

Sammanfattning

Vänsterpartiet föreslår i en motion till kommunfullmäktige att stadens norm för skälig boendekostnad ska räknas upp så att boende i nyproduktion inte utesluts för personer som är beroende av ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen menar att det idag inte finns anledning att ändra riktlinjerna vad gäller vad som ska anses som skälig hyra, dvs. att den ska ligga på en nivå som en låginkomsttagare kan klara av. Eftersom ekonomiskt bistånd är tänkt som en tillfällig hjälp under den tid som det tar för den bidragssökande att hitta annan försörjning kan och bör socialtjänsten generellt inte medverka till levnadsomkostnader som gör att den enskilde inte kan bli självförsörjande. Förvaltningen anser dock att det kan vara motiverat med en översyn av om de nu gällande normbeloppen för hyror är relevanta utifrån de faktiska hyresnivåerna i staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för social omsorg. Information till de fackliga organisationerna ges den 24 maj och till rådet för funktionshinderfrågor den 10 juni 2013.

Bakgrund

Vänsterpartiet anför i en motion till kommunfullmäktige att Stockholms stad blir alltmer segregerad, särskilt vad gäller innerstaden. En av de viktigaste frågorna när det gäller att motverka segregationen är att göra det möjligt för personer med låga inkomsterna att bo i alla stadsdelar. Det kan de inte göra nu, eftersom utbudet av billiga hyresrätter har minskat kraftigt under de senaste åren och de nya hyreslägenheter som byggs har mycket höga hyror. Familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd kan inte bo i nybyggnationen, eftersom hyrorna där ligger långt över normerna för vad som anses vara skälig boendekostnad. Motionärerna menar att riktlinjerna för försörjningsstöd bör revideras så att boende i nyproduktion inte utesluts för den som är bidragsberoende.

Förvaltningens redogörelse

Arbetet med ekonomiskt bistånd består av två delar: 1) att hjälpa människor till självförsörjning och 2) att pröva rätten till ekonomiskt bistånd under den tid som det tar för personen att få annan försörjning. Utgångspunkten är således att det ekonomiska biståndet endast ska utgå under kortare tid och inte vara en källa till varaktig försörjning.

Stadens riktlinjer för ekonomiskt bistånd definierar skälig boendekostnad som ”vad en låginkomsttagare på orten har möjlighet att kosta på sig”. Försäkringskassans norm för genomsnittshyra i Stor-Stockholmsområdet ska vara vägledande, men får inte ses som ett tak.

Tillsammans med boendekostnaden ska även prövas om storleken på bostaden är skälig. Vägledande boendestandard, köket oräknat, är ett rum per person (vuxen eller barn). Om det finns flera barn ska individuell bedömning göras där det beaktas att barn med stigande ålder kan ha behov av avskildhet.

För 2013 gäller följande belopp:

Familjetyp	Genomsnittskostnad per månad	Högsta godtagbara kostnad per månad
1-2 vuxna	5 650	7 950
1-2 vuxna och 1 barn	6 675	9 875
1-2 vuxna och 2 barn	8 150	12 225
1-2 vuxna och 3 barn	10 325	15 300
1-2 vuxna och fler än 3 barn	10 325 + 1 475 per barn utöver 3	15 300

Den högsta godtagbara hyresnivån för inte överskridas utan synnerliga skäl.

Om socialtjänsten bedömer att hyresnivån är för hög i förhållande till bostadens storlek och familjens sammansättning ska övervägas om hushållet ska ställas inför krav på att förändra sin bostadssituation. En mycket viktig faktor i ett sådant övervägande utgörs av hushållets möjligheter att i framtiden med egna inkomster själv klara den höga hyran. Andra omständigheter som ska vägas in är sociala konsekvenser av en flyttning, den enskildes ålder och hälsotillstånd samt möjlighet att klara av en flyttning, den enskildes möjligheter att bli godkänd som hyresgäst vid bostadsbyte och bostadens bytesvärde.

Om socialtjänsten kommer fram till att sökanden ska uppmanas att ändra sin boendesituation ska skäligt rådrum ges för att genomföra flyttning eller på annat sätt förbilliga boendekostnaden. Skäligt rådrum är fyra månader som kan förlängas om den enskilde påbörjat byte av bostaden. Om personen avstår från att försöka sänka sin boendekostnad ska bistånd till hyra endast ges med det belopp som motsvarar vägledande kostnader enligt Försäkringskassan.

Boendekostnader i Hägersten-Liljeholmen

Många av dem som ansöker om ekonomiskt bistånd hos förvaltningen bor i det gamla lägenhetsbeståndet i stadsdelsområdet och har därför hyror som ryms inom ramen för de vägledande beloppen. Ansökningar från personer som bor i nybyggnationen är inte så frekventa, men förekommer. Det kan då röra sig om personer som haft goda inkomster när de

flyttat in i lägenheten, men vars förhållanden förändrats genom till exempel separation, arbetslöshet eller långvarig sjukdom. I dessa fall kan personerna få bistånd till hela boendekostnaden under den tid som de arbetar för att förändra sitt boende. Den som inte gör något för att få ett billigare boende kan få avslag på den del av hyran som överstiger normbeloppen.

Ekonomiskt bistånd till nyinflyttning i en ”för dyr” lägenhet ges endast i undantagsfall, till exempel om lägenheten ifråga är det alternativ som finns till ett pågående mycket kostsamt boende på hotell för en barnfamilj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen menar att riktlinjernas resonemang om vad som är skälig hyra är rimlig, dvs. att skäligheten ska utgå från vilka boendekostnader som en låginkomsttagare på orten kan ha råd med. Om socialtjänsten skulle godta de mycket höga hyror som finns i stora delar av nyproduktionen skulle de bidrags-sökandes möjligheter att bli självförsörjande minska, eftersom många av dem sannolikt aldrig kan få så höga inkomster som behövs för att betala nybyggnadshyrorna. Förvaltningen anser därför inte att det idag finns anledning att frångå det gällande skälighetsbegreppet, men vill peka på några omständigheter som behöver beaktas vid diskussion av vilka normbelopp som ska gälla.

Försäkringskassans normhyror utgår från ett genomsnitt för hyror i Stor-Stockholm, dvs. Stockholms stad med kranskommuner.¹ Den allmänna hyresnivån är dock högre i Stockholm än i kranskommunerna och även inom staden varierar hyrorna utifrån läge och fastighetens ålder och skick. Dyrast är lägenheter byggda från 1991 och framåt, billigast är orenoverade lägenheter från 1950-1960-tal. Utbudet på de billigare lägenheterna är dock litet och kommer att minska under de kommande åren, bland annat i takt med att fastigheterna behöver renoveras. Möjligheten för en person med låg inkomst att få bostad med en hyra som ryms inom ramen för den nu gällande normbeloppen är således begränsad

---

¹ Enligt Statistiska centralbyråns uppgifter för 2012 var genomsnittshyran i Stockholms län 1091 kr per m² med den lägsta nivån i Botkyrka (907 kr per m²) och den högsta i Stockholms stad (1154 kr per m²).

och kommer troligen att bli än mindre inom de kommande åren.

Förvaltningen menar att det kan vara motiverat att se över om Försäkringskassans belopp är ett realistiskt mått på skälig hyreskostnad i Stockholms stad.

Bilagor

1 Remisshandling